

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 26 kwietnia 2017 r.

Poz. 1076

UCHWAŁA NR 129/2017 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 24 kwietnia 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr XVIII/136/2017 Rady Gminy Lipinki Łużyckie z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Lipinki Łużyckie na dofinansowanie kosztów inwestycji służących ochronie środowiska realizowanych na terenie Gminy Lipinki Łużyckie polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza:

- nieważność badanej uchwały w zakresie § 21, § 23, § 26, § 27, § 28 i § 29 z powodu sprzeczności z art. 403 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) oraz 211 ust. 1 - 3, art. 233 pkt 1 w zw. z art. 250 pkt 2, a także art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 marca 2017 r. Rada Gminy Lipinki Łużyckie podjęła uchwałę Nr XVIII/136/2017 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Lipinki Łużyckie na dofinansowanie kosztów inwestycji służących ochronie środowiska realizowanych na terenie Gminy Lipinki Łużyckie polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 30 marca 2017 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Izby dokonując oceny legalności uchwały stwierdziło, że Rada Gminy Lipinki Łużyckie, korzystając z kompetencji określonej w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.), ustaliła zasady udzielania z budżetu Gminy dotacji celowej na dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Zasady te znalazły wyraz w załączniku do uchwały Nr XVIII/136/2017 pn. „Regulamin udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Lipinki Łużyckie na dofinansowanie inwestycji służących ochronie środowiska, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Lipinki Łużyckie”.

W § 21 załącznika do badanej uchwały Rada Gminy uregulowała zakres umowy dotacji zawieranej pomiędzy Gminą Lipinki Łużyckie a Wnioskodawcą. W przypadku udzielania dotacji celowej, konieczne elementy umowy zostały określone przez ustawodawcę w art. 250 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym umowa jest zawierana przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego i określa w szczególności:

1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji,

2) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego,

3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale.

Postanowienia aktów prawa miejscowego nie mogą wykraczać poza granice kompetencji przysługujących organowi stanowiącemu, w tym przypadku poza zakres określony ustawą – Prawo ochrony środowiska. Upoważnienie ustawowe wynikające z art. 403 ust. 5 tej ustawy nie dotyczy uregulowania w formie uchwały organu stanowiącego gminy elementów umowy, o której mowa w art. 403 ust. 6 Prawa ochrony środowiska.

W § 23 Regulaminu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Lipinki Łużyckie na dofinansowanie inwestycji służących ochronie środowiska, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Lipinki Łużyckie organ stanowiący postanowił, że cyt.: „Udzielenie dotacji i tym samym przekazanie środków beneficjentowi nastąpi po wykonaniu przydomowej oczyszczalni ścieków, na pisemny wniosek beneficjenta.” Kolegium Izby wskazuje, że udzielenie dotacji następuje w tym przypadku na podstawie umowy, o czym stanowi art. 403 ust. 6 Prawa ochrony środowiska i jest zupełnie inną czynnością niż przekazanie środków z tytułu dotacji beneficjentowi. Zatem w ocenie Kolegium Izby zapis uchwały „Udzielenie dotacji i tym samym przekazanie środków” jest nieprawidłowy, bowiem czynności te nie są tożsame.

W związku z przekazaniem dotacji Rada Gminy w § 26 Regulaminu postanowiła, że „Warunkiem wypłaty jest wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków zgodnie z obowiązującym prawem, w tym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.), ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519), a także ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.)”. Powyższy zapis wykracza poza kompetencje organu stanowiącego określone w art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Ponadto wskazać należy, że Gmina nie posiada kompetencji do sprawdzenia spełnienia tego warunku, zatem wypłata kwoty dotacji byłaby niemożliwa.

W § 27 załącznika do badanej uchwały Rada Gminy ustaliła, że „Eksplotacja przydomowej oczyszczalni musi spełniać wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800)”. Również ten zapis wykracza poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 403 ust. 5 Prawa ochrony środowiska, gdyż nie mieści się w zakresie zasad udzielania dotacji ani trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji czy też sposobu jej rozliczania.

Rada Gminy określiła także zasady zwrotu dotacji określając w § 28 Regulaminu, że „Przyznana kwota dotacji podlega zwrotowi w całości na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), w przypadku:

- 1) złożenia fałszywych dokumentów stanowiących podstawę wypłaty dotacji;
- 2) nieprzestrzegania ustaleń niniejszego regulaminu lub umowy dotacji;
- 3) gdy wykonana przydomowa oczyszczalnia ścieków nie spełnia wymogów ochrony środowiska.”

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej Rada Gminy Lipinki Łużyckie, podejmując przedmiotową uchwałę na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie została upoważniona do regulowania zasad zwrotu dotacji. Zasady te zostały już określone przez ustawodawcę w przepisach art. 252 ustawy o finansach publicznych, które dotyczą zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Organ stanowiący nie został upoważniony do modyfikowania tych zasad.

W § 29 Regulaminu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Lipinki Łużyckie na dofinansowanie inwestycji służących ochronie środowiska, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Lipinki Łużyckie postanowiono, że „Wójt Gminy Lipinki Łużyckie zastrzega sobie prawo do:

1) przeprowadzenia kontroli wypełniania przez Wnioskodawcę warunków niniejszego regulaminu i umowy dotacji przez komisję, o której mowa w § 18 niniejszego regulaminu,

2) wezwania Wnioskodawcy w celu złożenia wyjaśnień, w przypadku podejrzenia o nieprzestrzeganie ustaleń niniejszego regulaminu lub umowy dotacji.”

Powyższe zapisy badanej uchwały również wykraczają poza kompetencje organu stanowiącego do stanowienia uchwał na podstawie art. 403 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Nie mogą zatem podejmować działań faktycznych ani prawnych, które nie znajdują umocowania w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, o których stanowi art. 87 ustawy Konstytucja RP. W świetle natomiast art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego na obszarze gminy. Upoważnienia te jednak nie mogą wykraczać poza zakres upoważnienia ustawowego.

Wobec przedstawionego wyżej stanu sprawy, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanowiło, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze służy prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp., za pośrednictwem tutejszego Kolegium, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Ryszard Zajązkowski